

Swikombo Swa Mikandziyiso Leyi Nga Eka Xibukwana Xa Nhlengeletano Ya Mahanyelo Ni Ntirho Wa Hina Wo Chumayela

NOVEMBER 1-7

LESWI HI SWI DYONDZAKA EBIBELANI | YOXUWA 18-19

“Ndlela Ya Vutlhari Leyi Yehovha A Aveke Tiko Ha Yona”

it-1-E 359 ¶1

Ndzilakana

Hikwalaho swi vonaka onge a va landzela swilo swimbirhi ku ava tiko: a va hoxa vuhlolotwana naswona a va ya hileswaku nyimba ya kona i yikulu ku fikela kwihi. Vuhlolotwana a byi kombisa ekusuhi ni lomu nyimba ha yin’we a yi ta nyikiwa ndzhaka ya tiko kona, kutani byi kombisa lomu ndhawu leyi nyimba ya kona a yi ta tshama kona, ku fana nileswaku a yi ta va eN’walungu kumbe eDzongeni, eVuxeni kumbe eVupeladyambu, kumbe leswaku a yi ta va etindhawini ta tintshava. Xiboho xa vuhlolotwana a xi huma eka Yehovha hikwalaho a xi ta sivela leswaku tinyimba ti nga vi na mavondzo kumbe ti holova. (Swiv 16:33) Hi ku tirhisa endlelo leri Xikwembu a xi ta tlhela xi kongomisa timhaka leswaku xiyimo xa nyimba yin’wana ni yin’wana xi ta fambisana ni vuprofeta lebyi huhuteriweke lebyi mupatriyarka Yakobo a byi vuleke loko a ri kusuhi ni ku fa, lebyi tsariweke eka Genesa 49:1-33.

it-1-E 1200 ¶1

Ndzhaka

Tindhawu leti a ti ri ndzhaka. Vana va Israyele va nyikiwe ndzhaka ya vona hi Yehovha, loyi a hlamuseleke Muxe mindzilakana ya tiko. (Tin 34: 1-12; Yx 1:4) Vana va Gadi, vana va Rhuveni ni hafu ya nyimba ya Manase va nyikiwe ndzhaka ya vona hi Muxe. (Tin 32:33; Yx 14:3) Tinyimba letin’wana hinkwato ti averiwe ndzhaka ya tona hi Yoxuwa na Eliyazara va tirhisa vuhlolotwana. (Yx 14:1, 2) Hi ku pfumelelana ni vuprofeta bya Yakobo lebyi nga eka Genesa 49:5, 7, Simiyoni na

Levhi a va nyikiwanga ndhawu leyi nga ya vona yi va ndzhaka ya vona. Ndhawu yin’wana leyi Simiyoni a nyikiweke yona a yi ri exikarhi ka ndhawu (yi rhendzeriwe hi miti) leyi a yi ri ya Yuda (Yx 19: 1-9), kasi Levhi u nyikiwe miti ya 48 etikweni hinkwaro ra Israyele. Leswi Valevhi va nyikiweke ntirho wo hlawuleka endhawini yo kwetsima, ku vuriwe leswaku Yehovha a a ri ndzhaka ya vona. A va nyikiwa vukhume tanihi xiavelo kumbe ndzhaka ya vona hikwalaho ka ntirho wa vona. (Tin 18:20, 21; 35:6, 7) Mindyangu a yi nyikiwa swiavelo endzhakeni ya nyimba ya vona. Loko mindyangu yi ri karhi yi andza naswona vana va majaha va kuma ndzhaka, tiko a ri ta ya ri aviwa ri va swiphemu leswitsongo.

it-1-E 359 ¶2

Ndzilakana

Endzhaku ka loko vuhlolotwana byi kombe ndhawu ya nyimba yo karhi, kutani a ku fanele ku kumisisiwa vukulu bya ndhawu ya kona hi ku landza nchumu wa vumbirhi: mpimo wa kona. “Mi fanele mi ava tiko hi ku tirhisa vuhlolotwana ri va ndzhaka ya mindyangu ya n’wina. Lava nga tala mi va avela ndhawu leyikulu, kasi lava nga vatso-ngo mi va avela ndhawu leyitsongo. Un’wana ni un’wana u ta nyikiwa ndhawu leyi vuhlolotwana byi nga ta n’wi komba yona.” (Tin 33:54) Xiboho xa vuhlolotwana xa ndhawu a xi nga ta cinciwa, kambe mindzulamiso a yi endliwa eka mpimo wa ndzhaka. Hikwalaho, loko ndzhaka ya Yuda yi kumeke yi ri yikulu ngopfu, tiko ra vona ri hungutiwile ku tekiwa xiphemu xin’wana xi nyikiwa nyimba ya Simiyoni.—Yx 19:9.

Endla Ndzavisiso

it-1-E 359 ¶5

Ndzilakana

Mhaka ya ku aviwa ka tiko leri a ri ri eVupeladyambu bya Yordani yi kombisa leswaku vuhlolotwana byi rhangwe byi kombisa tiko leri

averiweke Yuda (Yx 15:1-63), Yosefa (Efrayimi) (Yx 16:1-10) na hafu ya nyimba ya Manase lava a va ta tshama eVupeladyambu bya Yordani (Yx 17:1-13), mindzilakana ni miti ya vona swi xaxa-metiwiile. Endzhaku ka sweswo, swi tikomba ku ve ni ku kavanyeteka eku aviweni ka tiko, tanihi leswi Vaisrayele va sukeke eGiligala va ya eXilo. (Yx 14:6; 18:1) Nkarhi lowu katsekeke a wu bo-xiwanga, kambe Yoxuwa u hetelele a holovele tinyimba ta nkombo leti a ti sele hikwalaho ka ku hlwela ka tona ku teka tiko leri a ri sele. (Yx 18: 2, 3) Ku nyikeriwe swivangelo swo hambanahambana mayelana ni leswi endleke tinyimba leta nkombo ti hlwela, vahlamuseri van'wana va vula leswaku leswi swilo leswi phangiweke a swi tele ni leswi a va titwa va nga xungetiwi hi Vakana-na, sweswo swi nga ha va swi endle tinyimba leti ti nga voni swi ri swa xihatla ku teka xiphemu lexi a xi sele xa tiko. Swi nga ha endleka va hlwele ku teka xiphemu lexikulu xa tiko hileswi a va kana-kana ku hlasela mitlawa ya valala va vona lava a va ri ni risiha. (Yx 13:1-7) Nakambe, a va nga swi tivi leswaku ka ha sele xiphemu lexikulu ku fike-la kwihi xa Tiko leri Tshembisiweke loko va nga pimi xiphemu lexi ana se va averiweke xona.

NOVEMBER 8-14

LESWI HI SWI DYONDZAKA EBIBELANI | YOXUWA 20-22

“Leswi Hi Nga Swi Endlaka Loko Hi Lumbe-tiwa”

w06 4/15 5 ¶3

Leswi Nga Ku Pfunaka Ku Kota Ku Vulavurisa-na Ni Nkatak

Ku vulavurisana lokunene ku nga sivela timholo-vo kumbe ku fikelela swiboho leswi hoxeke. Eku sunguleni ka matimu ya Vaisrayele, nyimba ya ka Ruveni, ya ka Gadi ni hafu ya nyimba ya Manase leti a ti tshama evuxeni bya Nambu wa Yordani ti ake “alitari leyikulu ngopfu” etlhelo ka Yordani. Tinyimba letin'wana ti xi teke hi ndlela yin'wana xiendlo xexo. Leswi a ti anakanya leswaku va-

makwavo lava nga le ntsungeni wa Yordani va gwinehile, tinyimba leti nga le vupela-dyambu ti tilunghiselele ku lwa na vona hi ku anakanya le-swaku i “vaxandzuki.” Kambe, loko tinyimba leti nga le vupela-dyambu ti nga si ya enyimpini, ti rhumele vanhu leswaku va ya vulavurisana ni tinyimba ta le vuxeni. Rolero a ri ri goza ra vutlhari! Va kume leswaku alitari yoleyo a yi nga ri ya ku endla magandzelo yo hisiwa kumbe switlhavelo leswi nga riki enawini. Ku ri na sweswo, tinyimba ta le vuxeni a ti chava leswaku enkarhi-ni lowu taka tinyimba letin'wana ti nga ku eka vona: “A mi na xiavelo eka Yehovha.” Alitari yoleyo a yi ta va vumbhoni bya leswaku na vona a va ri vagandzeri va Yehovha. (Yoxuwa 22:10-29) Alitari yoleyo va yi thye vito leri nge Vumbhoni, kumbexana hileswi a yi ri vumbhoni eka vona leswaku Yehovha a a ri Xikwembu xa ntiyiso.—Yoxuwa 22:34.

w08 11/15 18 ¶5

‘Lavisisani Swilo Leswi Endlaka Ku Rhula’

Swi nga endleka leswaku Vaisrayele van'wana a va vona onge a ku ri ni vumbhoni lebyi eneleke bya leswaku va endle xidyoho naswona loko vo va hlasela va nga rindzelanga nchumu a ku nga ta dlayiwa vanhu vo tala ngopfu. Hambiswiritano, ematshan'weni yo hatlisela ku teka goza, tinyimba ta le vupela-dyambu bya Yordani ti rhumele vanhu leswaku va ya bula hi xiphiqo lexi ni vama-kwavo. Va vutisile va ku: “Xana i xiendlo muni xo pfumala vutshembeki lexi mi xi endleke hi ku tiakela alitari, mi lwa ni Xikwembu xa Israyele, mi xi fularhela namuntlha, mi nga landzeli Yehovha?” Entiyisweni tinyimba leti akeke alitari a ti nga kombisi ku xandzuka. Kambe a ti ta endla yini malunghana ni xihehlo xo tano? Xana a ti ta rhuketela lava va ti hehlaka kumbe ti ala ku vulavula na vona? Tinyimba leti hehliwaka ti angule hi moya wo rhula, ti swi kombisa kahle leswaku swiendlo swa tona a swi susumetiwa hi ku navela ka tona ku tirhela Yehovha. Ku hlamula ka tona hi moya wo rhula ku sirhelele vuxaka bya tona ni Xikwembu ni ku ponisa vutomi bya vanhu. Ku vulavula hi moya wo rhula swi lulamise

mholovo kutani swi kondletela ku rhula.—Yox. 22: 13-34.

Endla Ndzavisiso

it-1-E 402 ¶3

Kanana

Hambileswi Vakanana vo tala va poneke eka ku hlula lokukulu naswona va tlhela va nga swi lavi ku lawuriwa, ku nga vuriwa leswaku “Yehovha [u nyike] Vaisrayele tiko hinkwaro leri a ri hlam-banyeleke vakokwa wa vona,” leswaku u va “[wisibile] eka valala va vona” ni leswaku “a ku na xitshembiso na xin’we lexi nga hetisekangi-ki eka switshembiso leswinene hinkwaswo leswi Yehovha a swi tshembiseke yindlu ya Israyele; hin-kwaswo ka swona swi hetisekile.” (Yx 21:43-45) Ematlhelo hinkwawo ya Vaisrayele valala va vona a va nga va xungeti, a va sirhelelekile. Xikwembu a xi vurile leswaku a xi ta hlongola Vakanana “hakatsongotsongo” leswaku swiharhi swa nhova swi nga tali etikweni leri siyiweke ri ri rhumbi hi xitshuketa. (Eks 23:29, 30; Dt 7:22) Hambileswi Vakanana a va ri ni swilo swo lwa ha swona swa xiyimo xa le henhla, ku katsa ni makalichi ya nyim-pi lama nga ni swo tsema swa nsimbhi, loko Vaisrayele va hetelela va tsandzekile ku teka ti-ndhawu to karhi, a ku nga ta vuriwa leswaku Yehovha u tsandzekile ku hetisisa xitshembiso xakwe. (Yx 17:16-18; Vaa 4:13) Ku ri na sweswo, rhekhodo yi kombisa leswaku ku hluriwa ka Va-israyele mikarhi yi nga ri yingani a ku vangiwa hi ku nga tshembeki ka vona.—Tin 14:44, 45; Yx 7: 1-12.

NOVEMBER 15-21

LESWI HI SWI DYONDZAKA EBIBELeni | YO-XUWA 23-24

“Xitsundzuxo Xa Yoxuwa Xo Hetelela Eka Vaisrayele”

it-1-E 75

Ntwanano

Ku ve ni xiyimo lexi hambaneke loko tiko ra Isra-

yele ri nghena eKanana, Tiko ra Xitshembiso. Xikwembu Lexi Tlakuheke a xi nyike Vaisrayele mfanelo ya ku teka tiko rero leswaku ku hetise-ka xitshembiso lexi xi xi endleke ni vakokwa wa vona. Hikwalaho, loko va nghena etikweni rero a va nga ri valuveri naswona Yehovha a a nga va pfumelelanga leswaku va endla ntwanano ni va-hedeni lava a va ri etikweni rero. (Eks 23:31-33; 34:11-16) A va fanele va yingisa milawu ya Xikwe-mbu ntsena, ku nga ri ya matiko lawa a va fanele va ma hlongola. (Lv 18:3, 4; 20:22-24) Va tsu-ndzuxiwile leswaku va nga endli ntwanano wa vukati ni matiko wolawo. Ntwanano wo tano a wu ta endla leswaku va tihlanganisa ni vavasati lava nga vahedeni swin’we ni maxaka lama nga vahe- deni va tlhela va katseka eka mikhuva ya vona ya vukhongereri bya mavunwa kutani sweswo a swi ta vanga vugwinehi swi tlhela swi va ntlhamu.—Dt 7:2-4; Eks 34:16; Yx 23:12, 13.

w07 11/1 26 ¶19-20

Rito Ra Yehovha A Ri Weli eHansi Nikan’we

¹⁹ Hi ku ya hi leswi hi swi voneke hi mahlo ya hina, hi nga vula hi ku: “A ri wanga ni rito rin’we eka marito hinkwawo lamanene lawa Yehovha Xi- kwembu xa n’wina a ma vuleke. Hinkwawo ma hetisekile eka n’wina. A ku wanga ni rito rin’we eka wona.” (Yoxuwa 23:14) Yehovha u kutsula va- nhu vakwe, a va sirhelela ni ku va wundla. Xana swi kona leswi u nga vulaka leswaku Yehovha u swi tshembisile kambe a nga swi hetisisanga hi nkarhi wa kona? A swi kona. Hi ta va hi tlharihi- le loko hi tshemba Rito ra Xikwembu leri nga hoxisiki.

²⁰ Ku vuriwa yini hi nkarhi lowu taka? Yehovha u hi byele leswaku vunyingi bya hina hi nga va ni ntshembo wa ku hanya emisaveni leyi hundzuriweke yi va paradeyisi yo tsakisa. Exika- rhi ka hina a va talanga lava nga ni ntshembo wa ku fuma na Krete etilweni. Ku nga khathariseki ntshembo lowu hi nga na wona, hi ni xivange- lo lexi twalaka xa ku tshama hi tshembekile ku fana na Yoxuwa. Ri ta fika siku leri ntshembo wa hina wu nga ta hetiseka ha rona. Kutani hi ta

anakanya hi swilo hinkwaswo leswi Yehovha a hi tshembiseke swona, kutani hi ku: ‘Hinkwaswo swi hetisekile.’

Endla Ndzavisiso

w04 12/1 12 ¶1

Tinhla-nkulu Ta Buku Ya Yoxuwa

24:2—Xana Tera tata wa Abrahama a a ri muga-ndzeri wa swifaniso? Eku sunguleni, Tera a a nga ri mugandzeri wa Yehovha Xikwembu. Swi tiko- mba onge a a gandzela xikwembu xa n’weti lexi vuriwaka Sina—xikwembu lexi a xi dumile eUra. Hi ku ya hi matimu ya Vayuda, swi tikomba onge Tera a a ri muendli wa swifaniso. Hambiswirita- no, loko Abrahama a suka eUra hilaha Xikwembu xi n’wi leriseke hakona, Tera u fambe na yena eHarani.—Genesa 11:31.

NOVEMBER 22-28

LESWI HI SWI DYONDZAKA EBIBELANI | VA- AVANYISI 1-3

**“Xitori Lexi Hi Nga Dyondzaka Ku Va Ni Xi-
vindzi Eka Xona”**

w04 3/15 31 ¶3

Ehudi A Tshova Joko Ra Mutshikileri

Makungu ya Ehudi ma humelerile, ku nga ri hi- kwalaho ka vutshila bya yena, kumbe hikwalaho ka leswi valala va yena a va ri hava vutshila. Ku hetiseka ka swikongomelo swa Xikwembu a ku titsheganga hi matshalatshala ya vanhu. Leswi endleke leswaku Ehudi a humelela hileswi a a seketeriwa hi Xikwembu hikuva u endle hi ku pfu- melelana ni ku tiyimisela ka xona ku ntshunxa vanhu va xona. Xikwembu xi veke Ehudi, naswo- na “loko Yehovha a . . . vekela [vanhu va yena] vaavanyisi, Yehovha a a va ni muavanyisi yoloye.” —Vaavanyisi 2:18; 3:15.

w04 3/15 30 ¶1-3

Ehudi A Tshova Joko Ra Mutshikileri

Goza ro sungula ra Ehudi a ku ri ku ‘tiendlela ba-

nga’—banga leri tsemaka matlhelo hamambirhi leri komeke lero va a kota ku ri tumbeta eswi- ambalweni swakwe. Swi nga endleka a a ehlekete leswaku u ta sechiwa. Hi ntolovelo mabanga a ma khweketiwa hala ximatsini, laha vanhu lava ti- rhisaka xinene a va kota ku ma humesa hi ku hatlisa. Leswi Ehudi a a ri n’warimatsi, u tumbete banga rakwe “ehansi ka nguvu yakwe endzhu- mbini wakwe wa xinene,” laha varindzi va hosi a va nga tali ku secha kona. Hiloko “a nyikela ndzuvo eka Egiloni hosi ya Mowabu” handle ka xihinga.—Vaavanyisi 3:16, 17.

Vuxokoxoko bya leswi humeleleke eku sunguleni exivaveni xa Egiloni a byi nyikeriwanga. Bibe le yi ri: “Kuteloko [Ehudi] a hete ku nyikela ndzuvo, hiloko a hlongola vanhu va huma, lava rhwa- laka ndzuvo.” (Vaavanyisi 3:18) Ehudi u nyikele ndzuvo, a heleketa lava rhwalaka ndzuvo kutani a tlhela ekulenyana ni laha Egiloni a a tshama kona, hiloko a tlhelela endzhaku. Ha yini? Xana a a fambe ni vavanuna volavo leswaku va n’wi si- rhelela, kumbe hikwalaho ka nawu, kumbexana hi xikongomelo xa leswaku va khoma ndzuvo? Naswona, xana u lave leswaku va rhanga va fa- mba leswaku va nga sali va nghena ekhombyeni loko a hetisisa kungu rakwe? Ku nga khatharise- ki leswi n’wi susumeteleke leswaku a balekisa vakhomi va ndzuvo, Ehudi u tlhelele endzhaku a ri yexe.

“[Ehudi u tlhelele] emikovotlweni leyi a yi ri eGi- ligala, a ku: ‘Ndzi ku khomele rito ra xihundla, Wena hosi.’” Leswaku u swi kotise ku yini ku tlhela a nghena laha Egiloni a a ri kona, a swi hlamuseriwi eMatsalweni. Xana varindzi a va n’wi ehleketelelanga? Xana a va ehleketa leswaku Mu- israyele a nga ka a nga endli nchumu eka hosi ya vona loko a ri yexe? Xana ku ta ka Ehudi a ri yexe a ku endlanga leswaku vanhu va ehleketa le- swaku a a xenga vanhu va ka vona? Ku nga khathariseki leswaku xiyimo a xi ri njhani, Ehudi u lave ku vulavula ni hosi ntsena, naswona u swi kotile.—Vaavanyisi 3:19.

Endla Ndzavisiso

w05 1/15 24 ¶7

Tinhla-nkulu Ta Buku Ya Vaavanyisi

2:10-12. Hi fanele hi va ni nongonoko wa nkarhi na nkarhi wa ku dyondza Bibeleswaku ‘hi nga rivali swiendlo swa Yehovha.’ (Pisalema 103:2) Vatswari va fanele va dzikisa ntiyiso wa Rito ra Xikwembu etimbilwini ta vana va vona.—Detero-noma 6:6-9.

NOVEMBER 29–DECEMBER 5

**LESWI HI SWI DYONDZAKA EBIBELANI | VA-
AVANYISI 4-5**

“Yehovha U Tirhise Vavasati Vambirhi Leswaku A Kutsula Vanhu Vakwe”

w15 8/1 13 ¶1

“Ndzi Suka Ndzi Yima Ndzi Ri Manana elsra-yele”

Sisera u vangele Vaisrayele maxangu. Ndhavuko ni vukhongerile bya Vakanana a swi ri ni tihanyi, a ku endliwa magandzelo hi vana ni vunghwavava etempeleni. A swi ri njhani ku hanya hansi ka mfumo wa Mukanana ni vuthu rakwe? Risimu ra Debora ri kombisa leswaku a swi nga olovi ku fambafamba emutini naswona a ku nga ha ri na munhu loyi a a tshama kona. (Vaavanyisi 5:6, 7) Hi nga ha anakanya hi vanhu lava va ri enhoveni ni le tintshaveni, va chava ku rima kumbe ku tshama eka miti leyi nga biyeriwangiki naswona a va chava ku fambafamba emagondzweni hi ku chava ku hlaseriwa, ku tekeriwa vana ni ku pfinyeriwa vasati va vona.

w15 8/1 13 ¶2

“Ndzi Suka Ndzi Yima Ndzi Ri Manana elsra-yele”

A ku tshama ku ri ni ku getsela ka meno ku ringana malembe ya 20 kukondza loko Yehovha a vona leswaku vanhu vakwe lava sihalaleke, a va tiyimisele ku hundzuka kumbe hilaha marito lama huhuteriweke ya risimu ra Debora na Baraka ma vulaka hakona ma ku: “Ku fikela loko mina

Debora ndzi suka ndzi yima, ku fikela loko ndzi suka ndzi yima ndzi ri manana elsrayele.” A hi swi tivi loko Debora nsati wa wanuna la vuriwaka Lapidoto a a ri manana hi ku kongoma, kambe marito lawa a ma vuriwa hi ndlela yo fanekisela. Entiyisweni Yehovha u rhume Debora leswaku a ya nyika tiko nsirhelelo lowu fanaka ni wa manana. U n’wi byele leswaku a ya vitana wanuna wa ripfumelo Muavanyisi Baraka naswona a n’wi kongomisa leswaku a ya lwa na Sisera.—Vaavanyisi 4:3, 6, 7; 5:7.

w15 8/1 15 ¶2

“Ndzi Suka Ndzi Yima Ndzi Ri Manana elsra-yele”

Yaye le a nga ha yimayimanga, u nambe a nyika Sisera ndhawu yo lata rimbambu. Sisera u byele Yaye le leswaku loko ku ta vanhu va ta n’wi lava a nga vuli leswaku u kona. Yaye le u n’wi funenge-tile ivi loko a n’wi kombela mati, u n’wi nyike meleke. Ku nga ri khale u etlele bya n’wantenya-na. Yaye le u teke mhingu ya ntsonga ni mhandzi a tshinela enhlokweni ya Sisera naswona hi nkarhi wolowo a a fanele a endla nchumu lowu nga oloviki a yimela Yehovha. Loko a a lo kanakana, a a ta va a vange hasahasa. Xana u anakanye hi vanhu va Yehovha ni ndlela leyi wanuna loyi a va xaniseke ha yona malembe yo tala? Kumbe, xana u anakanye hi lunghelo ra ku va a yimela Yehovha? Rungula leri a ri hi byeli nchumu hi sweswo. Kambe ha swi tiva leswaku Yaye le a nga hlwelanga, u dlaye Sisera.—Vaavanyisi 4:18-21; 5:24-27.

Endla Ndzavisiso

w05 1/15 25 ¶5

Tinhla-nkulu Ta Buku Ya Vaavanyisi

5:20—Tinyeleti ti lwele Baraka hi ndlela yihi ti ri etilweni? Bibe le a yi hlamuseli loko leswi swi katse mpfuno wa tintsumi, swilo leswi waka hi le tilweni leswi vavanuna lavo tlhariha va Sisera a va swi teka swi kombisa khombo, kumbexana ku vhumbe ka Sisera hi ku tirhisa swilo swa le mpfhukeni loku veke mavunwa. Hambiswiritano, handle ko kanakana Xikwembu xi nghenelerile hi ndlela yo karhi.

DECEMBER 6-12

LESWI HI SWI DYONDZAKA EBIBELENI | VA- AVANYISI 6-7

“Tirhisa Matimba Lama U Nyikiweke Wona”

w02 2/15 6-7

Misinya Ya Milawu Ya Xikwembu Yi Nga Ku
Pfunu

Un’wana loyi a a titsongahata a ku ri Gidiyoni, muavanyisi wa Vaheveru va khale. A a nga tilaveli ku va murhangeri wa Israyele. Kambe loko a hlawuriwa leswaku a va murhangeri, Gidiyoni u vule leswaku yena a nga faneleki. U te: “Gidi ra mina i ritsongo swinene eka Manase, naswona mina ndzi ntsongo endlwini ya tatana.”—Vaavanyisi 6:12-16.

w05 7/15 16 ¶3

“Banga Ra Yehovha Ni Ra Gidiyoni!”

Vamidiyani se a va chava! Hi xitshuketa, ku miye-la lokuya ku herisiwe hi ku fayiwa ka makhuwana ya 300, huwa ya tinanga ta 300 ni ku huwelela ka vavanuna va 300. Hi ku hlamala, ngopfu-ngopfu hi ku huwelela loku nge “banga ra Yehovha ni ra Gidiyoni!” Vamidiyani na vona va sungule ku huwelela, hiloko pongu ri nyanya. Eka mpfilumpfi-lu wolowo, a va nga swi koti ku vona leswaku i mani munghana ni nala. Vavanuna lava va 300 va yime etindhawini leti a va averiwe tona ivi Xikwembu xi vanga leswaku valala va vona va dlayana hi mabanga ya vona. Vanhu lava a va ri enxaxeni va hluriwile, a swi nga koteki ku baleka naswona ntirho wo dlaya mavuthu ya valala lava seleke lowu katsaka ku va hlongorisa va kala va karhala wu herise nxungeto wa Vamidiyani hi ku helela. Ntirho wo dlaya lowu tekeke nkarhi wo leha wu hetelele wu fike emakumu.—Vaavanyisi 7: 19-25; 8:10-12, 28.

Endla Ndzavisiso

w05 1/15 26 ¶6

Tinhla-nkulu Ta Buku Ya Vaavanyisi

6:25-27. Gidiyoni u tirhise vutlhari leswaku a nga

hlundzukisi vakaneti va yena swi nga fanelanga. Loko hi chumayela mahungu lamanene, hi fanele hi tivonela leswaku hi nga hlundzukisi van’wana swi nga fanelanga hi ndlela leyi hi vulavulaka ha yona.

DECEMBER 13-19

LESWI HI SWI DYONDZAKA EBIBELENI | VA- AVANYISI 8-9

“Swa Antswa Ku Titsongahata Ku Ri Ni Ku Tikukumuxa”

w00 8/15 25 ¶3

Xana U Ku Lulamisa Njhani Ku Khunguvanyi-
sana?

Loko Gidiyoni a ri enyimpini leyikulu ni tiko ra Midiyani, u kombele rixaka ra Efrayimi leswaku ri n’wi pfuna. Kambe, loko nyimpi yi herile, va ka Efrayimi va hundzukele eka Gidiyoni va vilela swinene leswaku a nga va vitananga eku sunguleni ka nyimpi. Rungula ri vika leswaku “va ringete hi matimba ku holova na yena.” Gidiyoni u angule a ku: “Xana ndzi endle yini loko ndzi pimanisiwa na n’wina? Xana leswi khwajiwaka swa Efrayimi a swi antswi ku ri ni madiriva lama hlengeletiwaka hi Abi-ezere? Xikwembu xi nyikete tihosana ta Midiyani ku nga Orebe na Zebe evokweni ra n’wina, xana mina ndzi endle yini loko ndzi pimanisiwa na n’wina?” (Vaavanyisi 8:1-3) Hi marito yakwe lama anakanyisisiweke kahle ni ya ku rhula, Gidiyoni u papalate leswi a swi ta hundzuka ku halaka ka ngati exikarhi ka tinxaka. Swi nga ha endleka leswaku vanhu va rixaka ra Efrayimi a va ri ni xiphiko xa ku titeka va ri va nkoka ni ku tikukumuxa. Kambe, sweswo a swi n’wi sivelanga Gidiyoni leswaku a kondletela ku rhula. Xana na hina hi nga endla hi ndlela leyi fanaka?

w17.01 20 ¶15

Ha Yini Ku Titsongahata Swi Ri Swa Nkoka Ni-
namuntlha?

¹⁵ Gidiyoni a a ri xikombiso lexinene xa ku titsongahata. Loko ntsumi ya Xikwembu yi humelela ro sungula eka yena, u titsongahatile. (Vaav. 6:

15) Endzhaku ka loko a amukele xiavelo lexi a xi huma eka Yehovha, Gidiyoni u endle leswi a nga swi kotaka leswaku a twisisa leswi Yehovha a a lava leswaku a swi endla naswona u titshege hi yena. (Vaav. 6:36-40) Gidiyoni a a ri ni xivindzi. Nilokoswiritano u endle hilaha Yehovha a n'wi le-riseke hakona hi vuxiyaxiya ni hi vutlhari. (Vaav. 6:11, 27) A nga endlanga xiavelo xa yena hileswi a lava ku va ni ndhuma. Ku ri na sweswo, loko a hetisisa xiavelo xakwe, u tlhelele ekaya kakwe a tsakile.—Vaav. 8:22, 23, 29.

w08 2/15 9 ¶9

Famba eTindleleni Ta Yehovha

⁹ Leswaku hi va vanghana va Xikwembu hi fanele hi 'va ni mianakanyo leyi titsongahataka.' (1 Pet. 3:8; Ps. 138:6) Nkoka wa ku titsongahata wu hlamuseriwe eka Vaavanyisi ndzima 9. Yohatama n'wana wa Gidiyoni u te: “Khale ka khaleni mirhi yi fambe yi ya tihlawulela hosi.” Ku vulavuriwe hi murhi wa mutlhwari, murhi wa nkuwa ni murhi wa vhinya. A yi fanekisela vanhu va xiyimo xa le henhla lava a va nga swi lavi ku fuma Vaisrayele-kulobye. Kambe murhi wa ndzhenga —lowu tshiveriwaka—a wu fanekisela vuhosi bya Abimeleke la tikukumuxaka, loyi a a ri mudlayi la lavaka ku tshikilela van'wana. Hambileswi 'a veke hosana ya Israyele malembe manharhu,' u fe swi nga languteriwanga. (Vaav. 9:8-15, 22, 50-54) I swinene ku 'va ni mianakanyo leyi titso-ngahataka.'

Endla Ndzavisiso

it-1-E 753 ¶1

Efodi, I

Hambileswi Gidiyoni a a ri ni xikongomelo lexine-ne xa ku tsundzuka leswi Yehovha a pfuneke Israyele a hlula ni ku tlhela a xixima Xikwembu, efodi “yi ve ntlhamu eka Gidiyoni ni vandyangu wakwe,” hikuva Vaisrayele va sungule ku yi gandzela. (Vaa 8:27) Hambiswiritano, Bibe le a yi vuli leswaku Gidiyoni u yi gandzerile; ku ri na sweswo muapostola Pawulo u n'wi katsa exikarhi ka “papa lerikulu” ra timbhoni ta Yehovha to

tshembeka ta le mahlweni ka Vukreste.—Hv 11:32; 12:1.

DECEMBER 20-26

LESWI HI SWI DYONDZAKA EBIBELeni | VA- AVANYISI 10-12

“Yefta—Wanuna La Rhandzaka Xikwembu”

w16.04 5 ¶9

Ku Tshembeka Ku Endla Leswaku Hi Amukele- ka Eka Xikwembu

⁹ Xikombiso xa Yosefa xi nga ha va xi pfune Yefta. A nga ha va a dyondze hi ndlela leyi Yosefa a kombeke vamakwavo vakwe musa ha yona hambileswi a va n'wi venga. (Genesa 37:4; 45:4, 5) Ku anakanyisisa hi xikombiso lexi swi nga ha va swi pfune Yefta ku tikhoma hi ndlela leyi tsakisa-ka Yehovha. Leswi vamakwavo va Yefta va n'wi endleke swona swi n'wi twise ku vava swinene. Kambe ku lwela vito ra Yehovha ni vanhu va yena a ku ri nchumu wa nkoka swinene ku tlula ndlela leyi Yefta a titwa ha yona. (Vaavanyisi 11:9) A a tiyimisele ku tshembeka eka Yehovha. Sweswo swi endle leswaku Yehovha a n'wi katekisa swi-n'we ni Vaisrayele.—Vaheveru 11:32, 33.

it-2-E 27 ¶2

Yefta

Yefta, wanuna wa migingiriko, a nga dyanga nkarrhi leswaku a va murhangeri la hisekaka. U rhumele rito eka hosi ya Amoni a vula leswaku Vaamoni va teke tiko ra Vaisrayele. Hosi yoleyo yi vule leswaku tiko rero a ri teke hi Vaisrayele ri ri teka eka Vaamoni. (Vaa 11:12, 13) Laha Yefta a nga tikombisanga a ri nhenha leyi nga ni nsele, xifamona kambe u tikombise a ri munhu loyi a ma tivaka kahle matimu, ngopfungopfu ndlela leyi Xikwembu a xi tirhisana ha yona ni vanhu va xona. A nga pfumelelananga na vona Vaamoni, a kombisa leswaku (1) Vaisrayele a va va khomanga hi ndlela yo biha Vaamoni, Vamowabu kumbe Vaedomu (Vaa 11:14-18; Dt 2:9, 19, 37; 2Tk 20:10, 11); (2) tiko rero a ri nga ri ra Vaamoni loko Vaisrayele va hlula, hikuva a ri ri ra Vaamori va

le Kanana naswona Xikwembu xi nyikete hosi ya vona Sihoni ni tiko rakwe eka Vaisrayele; (3) Vaamoni a va vanga na mhaka hileswi Vaisrayele va tshameke etikweni rero eka malembe ya 300 lawa a ma hundzile; hikwalaho a xi ri xihixiva ngelo xa vona xo va na mhaka hi nkarhi wolowo? —Vaa 11:19-27.

it-2-E 27 ¶3

Yefta

Yefta u be kona loko a kombisa leswaku mhaka leyi a yi katseka a ku ri ya vugandzeri. U vule leswaku Yehovha Xikwembu u nyike Vaisrayele tiko nileswaku hikwalaho ka xivangelo xexo a va nga ta nyika vagandzeri va xikwembu xa mavunwa hambi ku ri ndhawu yitsongo. U vule leswaku Kemoxi i xikwembu xa Vaamoni. Van'wana va anakanya leswaku lexi a ku ri xihoxo. Kambe, hambileswi xikwembu xa Vaamoni a ku ri Milikomo nileswi Kemoxi a ku ri xikwembu xa Vamowabu, matiko wolawo a ma ri maxaka a ma gandzela swikwembu swo tala. Solomonu u kale a tisa vugandzeri bya Kemoxi elsrayeke hikwalaho ka vasati vakwe va matiko. (Vaa 11:24; 1Th 11:1, 7, 8, 33; 2Th 23:13) Ku tlula kwalaho, hi ku ya hi swidyondzi swin'wana “Kemoxi” swi nga ha vula “Muhluri.” Yefta a nga ha va a vulavule hi xikwembu lexi tanihi lexi Vaamoni a va vula leswaku xi ‘hlule’ van'wana kutani xi va nyika tiko.

Endla Ndzavisiso

it-2-E 26

Yefta

Yefta N'wana Loyi A Nga Tswariwangiki Hi Vanhu Lava Osweke. Mana wa Yefta a a ri “nghwavava,” kambe a swi vuli swona leswaku Yefta u velekiwe hi nghwavava kumbe hi vanhu lava osweke. Mana wakwe a a ri nghwavava a nga si tekiwa a va nsati wa vumbirhi wa Giliyadi, ku fana na Rahava loyi a tshameke a va nghwavava kambe endzhaku a tekiwa hi Salmoni. (Vaa 11:1; Yx 2:1; Mt 1:5) Leswaku Yefta a nga tswariwanga hi vanhu lava osweke swi kombisiwa hi mhaka ya leswaku vamakwavo va yena hi tata

wakwe eka nsati wa xitekwa wa Giliyadi va n'wi hlongorile leswaku a nga yi kumi ndzhaka. (Vaa 11:2) Ku engetela kwalaho, hi ku famba ka nkarrhi Yefta u ve murhangeri loyi a amukelekaka wa vavanuna va Giliyadi (lava vamakwavo va Yefta hi tatana a ku ri vona a va rhangela eka mhaka yoleyo). (Vaa 11:11) Ku tlula kwalaho, u nyikele gandzelo eka Xikwembu etabernakeleni. (Vaa 11:30, 31) N'wana loyi a tswariweke hi vanhu lava osweke a nga ta swi kota ku endla sweswo, hikuva Nawu a wu te: “A ku na n'wana loyi a tswariweke hi vanhu lava osweke a nga amukelekaka eka vanhu va Yehovha. Hambi ku ri eka xitukulwana xa vukhume, a ku na ntukulu wa yena loyi a nga amukelekaka eka vanhu va Yehovha.”—Dt 23:2.

DECEMBER 27–JANUARY 2

LESWI HI SWI DYONDZAKA EBIBELANI | VA- AVANYISI 13-14

“Leswi Vatswari Va Nga Swi Dyondzaka Eka Manowa Ni Nsati Wakwe”

w13 8/15 16 ¶1

Vatswari—Letelani Vana Va N'wina Ku Sukela Loko Va Ha Ri Tincece

Anakanya hi mhaka ya Manowa loyi a a ri wa ndyangu wa Dani, loyi a a tshama emutini wa Sora elsrayeke wa khale. Ntsumi ya Yehovha yi byele nsati wa Manowa loyi a a ri mhika leswaku a a ta veleka n'wana wa jaha. (Vaav. 13:2, 3) A swi kanakanisi leswaku Manowa wo tshembeka swin'we ni nsati wakwe va tsake ngopfu loko va twa mhaka leyi. Hambiswiritano, a ku ri na swin'wana leswi a swi va karhata swinene. Kutani Manowa u khongerile a ku: “Ndzi khomele Yehovha. Hi kombela munhu wa Xikwembu xa ntiyiso loyi wa ha ku n'wi rhumaka, leswaku a vuya eka hina a ta hi letela ndlela leyi hi faneleke hi n'wi khoma ha yona n'wana la nga ta velekiwa.” (Vaav. 13:8) Manowa ni nsati wakwe a va kharhateke hi ndlela leyi a va fanele va n'wi kurisa ha yona n'wana wa vona. A swi kanakanisi

leswaku va dyondzise n’wana wa vona Samsoni nawu wa Xikwembu, naswona matshalatshala ya vona ma ve ni vuyelo lebyinene. Biblele yi vula leswaku “hi ku famba ka nkarhi, moya wa Yehovha wu . . . susumeta [Samsoni].” Hikwalaho ka sweswo, Samsoni u endle mintirho yo tala ya matimba loko a ri muavanyisi elsrayele.—Vaav. 13: 25; 14:5, 6; 15:14, 15.

w05 3/15 25-26

Samsoni A Hlula Hikwalaho Ka Matimba Ya Yehovha!

Loko Samsoni a ri karhi a kula, “Yehovha a hambeta a [n’wi] katekisa.” (Vaavanyisi 13:24) Siku rin’wana Samsoni u ye eka tata wakwe ni mana wakwe a ku: “Ndzi vone wansati eTimna eka vana va Vafilisita, kutani ndzi kumeleni yena a va nsati wa mina.” (Vaavanyisi 14:2) Wa nga anakanya ndlela leyi a va hlama ha yona. Ematshan’weni ya leswaku a ntshunxa Vaisrayele emavokweni ya vatshikileri, n’wana wa vona a a lava ku endla ntwanano wa vukati na vona. Ku teka wansati la nga mugandzeri wa swikwembu swa vuhedeni a swi lwisana ni Nawu wa Xikwembu. (Eksoda 34: 11-16) Hikwalaho, vatswari vakwe va lwisane ni mhaka yoleyo va ku: “Xana a nga kona wansati exikarhi ka vanhwanyana va vamakwenu ni le xikarhi ka varikwerhu hinkwavo, lero va u nga teka nsati eka Vafilisita lava nga yimbangiki?” Nilo-koswiritano, Samsoni u phikelerile a ku: “Ndzi kumele yena, hikuva hi yena ntsena la lulameke ematihlweni ya mina.”—Vaavanyisi 14:3.

Endla Ndzavisiso

w05 3/15 26 ¶1

Samsoni A Hlula Hikwalaho Ka Matimba Ya Yehovha!

Xana wansati loyi wa Mufilista a a ri “la lulameke” eka Samsoni hi ndlela yihi? Ku nga ri hikwalaho ka leswi a a “sasekile, a koka mahlo,” ku ringanyeta *Cyclopedia* ya McClintock na Strong, “kambe a a ri la lulameke hi ku pfumelanela ni ku hetisisa xikongomelo xo karhi.” A xi ri xihi xikongomelo xa kona? Vaavanyisi 14:4

yi hlamusela leswaku Samsoni “a a lava ndlela yo hlasela Vafilisita.” Samsoni a a rhandza wansati loyi hi xikongomelo xexo. Loko Samsoni a kula a va munhu lonkulu, “moya wa Yehovha wu [n’wi] susumeta,” kumbe wu n’wi endla a teka goza. (Vaavanyisi 13:25) Hikwalaho moya wa Yehovha hi wona a wu susumetela Samsoni leswaku a endla xikombelo lexi nga tolovelekangiki xa ku lava nsati swin’we ni hinkwaswo leswi a swi endleke loko a ri muavanyisi elsrayele. Xana Samsoni u kale a pfulekeriwa hi njombo leyi a a yi lava? A hi rhangeni hi kambisisa ndlela leyi Yehovha a n’wi tiyisekiseke hi nseketelo wakwe ha yona.